

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Aan
de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Contactpersoon	Doorkiesnummer
-	-
Datum	Bijlage(n)
2 september 2008	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
VENW/DGMo-2008/803	2070826800
Onderwerp	
Kamervragen	

Geachte voorzitter,

Hiermee beantwoord ik - mede namens de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport - de vragen die het lid 'Van Dijken' heeft gesteld over "*Toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor gehandicapten*".

Voor ik de afzonderlijke vragen beantwoord wil ik aan geven dat ik de beschikbaarheid van voldoende sanitaire voorzieningen voor alle reizigers van groot belang acht. Ik wil benadrukken dat het niet zo is dat uit de bestaande stoptreinen en intercity's de toiletten verwijderd worden. Alleen in het nieuwe sprintermaterieel zullen geen toiletten aanwezig zijn.

Ik begrijp wel dat het ontbreken van toiletten in treinen voor bepaalde groepen mensen met een functiebeperking een probleem kan zijn. Personeel van NS kan mensen informeren over de eerstvolgende plaats waar zij wel gebruik kunnen maken van een toilet. Overigens zijn de meeste reizigers die gebruik maken van een stoptrein zonder toiletvoorziening korter dan één uur onderweg. Onderzoek van NS dat ten grondslag ligt aan haar besluit om sprinters zonder toiletvoorzieningen aan te schaffen geeft aan dat slechts 2% van de reizigers in een stoptrein gebruik maakt van het toilet. Na invoering van de nieuwe stoptreinen zal bij slechts 6% van het totaal aantal reizen er sprake zijn van een reis waarbij de reiziger geen toilet onderweg tegenkomt. De reistijd in deze gevallen, inclusief traject van en naar huis bedraagt meestal minder dan één uur.

Postadres Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres Plesmanweg 1-6, 2597 JG Den Haag

Telefoon 070 351 61 71
Fax 070 351 78 95

De normen voor het wel of niet plaatsen van toiletvoorzieningen op stations zijn opgenomen in de nota basisstation 2005 en zijn van kracht bij nieuwbouw en grootschalige verbouwingen van stations.

Naar aanleiding van de berichtgeving en de vragen van het lid Roemer en de vragen van het lid Van Dijken zal ik NS en ProRail vragen gezamenlijk nog eens te kijken naar de sanitaire voorzieningen in de vervoerketen (zowel treinen als stations).

Dan de antwoorden op de vragen van het lid Van Dijken.

1. Bent u op de hoogte van het artikel 'Toiletten in treinen en op stations moeten blijven!' van de Stomavereniging en het standpunt van het Landelijk Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer (Locov) over het feit dat de NS het aantal toiletvoorzieningen op stations en in treinen wil beperken?

1. Ja, ik ben van het artikel en het standpunt van het Locov op de hoogte.

2. Bent u van mening dat deze voornemens van de NS haaks staan op het streven naar een voor gehandicapten toegankelijk en comfortabel openbaar vervoer? Zo neen, waarom niet?

2. Nee, deze mening ben ik niet toegedaan. Mensen met een functiebeperking hechten net als andere reizigers, ook waarde aan reinheid en sociale veiligheid. Zonder toiletten kunnen treinstellen ontworpen worden met volledig transparante interieurs. Hierdoor ontstaat een betere sociale veiligheid vanwege het ontbreken van onoverzichtelijke ruimtes.

3. Kunt u de Kamer een overzicht geven van de overeenkomsten tussen uw ministerie en de OV-bedrijven omtrent het invoeren van aanpassingen ten behoeve van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor gehandicapten en de daaraan verbonden deadlines? Maken afspraken over de toegankelijkheid en aanwezigheid van sanitaire voorzieningen onderdeel uit van deze afspraken? Zo ja, hoe luiden die afspraken? Zo neen, bent u van plan om hierover aanvullende afspraken te maken?

3. Voor wat betreft de stand van zaken bij het stads- en streekvervoer verwijs ik u naar de brieven van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, kenmerk 25847, 31200 XII nr. 54, d.d. 4 maart 2008 en 25874 nr. 60 d.d. 14 april, aan de voorzitter van de Tweede Kamer.

De uitwerking van de afspraken tussen NS en mijn ministerie zijn te vinden in het Implementatieplan Toegankelijkheid Spoor (bijlage bij kamerstuk 2006-2007, 23 645, nr.144, 29 september 2006). Het gaat daarbij bijvoorbeeld om een gelijkvloerse instap, ruimte voor rolstoelgebruikers en maatregelen ten behoeve van blinden en slechtzienden. De aanwezigheid van sanitaire voorzieningen vormen geen onderdeel van deze afspraken. Wel is het op grond van Europese regelgeving zo dat als er toiletten zijn, er ook toiletten voor mensen met een functiebeperking moeten zijn. Dit geldt echter alleen voor nieuwe treinen en voor treinen die gerenoveerd worden. Bestaand materieel wordt niet

aangepast. In het Implementatieplan is tevens opgenomen dat toiletten op stations rolstoeltoegankelijk worden gemaakt.

4. Kunt u een inschatting maken hoe deze maatregel zal uitwerken richting een toename van het gebruik van Valys en de druk die dit zal opleveren op het budget aanvullend vervoer?

4. Ik verwacht niet dat deze maatregel een effect op het gebruik van Valys zal veroorzaken.

5. Bent u van mening dat het beperken van sanitaire voorzieningen door de NS ook voor niet gehandicapte reizigers een verontrustende ontwikkeling is, omdat ook op korte trajecten langdurige vertragingen kunnen ontstaan?

5. Beleidsmatig heeft de discussie over voldoende sanitaire voorzieningen tussen 2002 en 2004 tot besluitvorming geleid. NS heeft in 2004, na uitvoerig overleg met de consumentenorganisaties, besloten te kiezen voor nieuw sprintermaterieel (dat wordt ingezet op korte stoptreindiensten) zonder toiletten. De toen bestelde sprinters komen eind dit jaar in dienst. Er is derhalve geen sprake van een nieuwe ontwikkeling.

Ook op korte trajecten kunnen vertragingen ontstaan. De afgelopen jaren is de kans op langdurige vertragingen echter sterk afgenomen. In de eerste plaats omdat de achterstanden in het beheer en onderhoud worden ingelopen door uitvoering van het 'Herstelplan Spoor'. Daarnaast zijn de prestaties van NS de afgelopen jaren sterk verbeterd. Mochten er onverhoopt toch vertragingen optreden, dan kan het personeel van de NS mensen informeren over de eerstvolgende plaats waar zij wel gebruik kunnen maken van een toilet. Dat zal meestal het eerstvolgende station zijn met een halffunctie en meer dan 7.500 loopbewegingen per dag.

Ik acht het voor nieuwe sprinters aanvaardbaar dat er geen toiletvoorzieningen zijn. Zoals ik reeds in mijn antwoord op vragen van de heer Roemer heb aangegeven, zal ik NS en ProRail vragen gezamenlijk nog eens te kijken naar de sanitaire voorzieningen in de vervoerketen (zowel in treinen als op stations).

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

Camiel Eurlings